

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

2. ČÍSLO / XXIII. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

11. LEDNA 2015

Z obsahu:

Nazaretská rodina

Katecheze Svatého otce
Františka při generální
audienci 17. prosince 2014
- strana 2 -

Svatý Antonín Egyptský,
otec mnišství
- strana 4 -

Boží přátelé

P. Bernward Deneke FSSP
- strana 5 -

Svatá Eucharistie a světci

P. Bernhard
Springer ORC
- strana 7 -

O svatém přijímání (1)

Sv. Alfons Maria z Liguori
- strana 8 -

Obrácení vrchního římského rabína (2)

P. Mieczysław
Piotrowski TChr
- strana 10 -

Být křesťanem jako
cesta od jeslíček ke kříži
podle Edith Steinové
(3 - dokončení)

- strana 11 -

Vzpomínky
na papeže Pia X. (12)

- strana 13 -

Bartolomé Esteban Murillo (1618-1682): Ježíšův křest v Jordánu

Nazaretská rodina

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci
17. prosince 2014 na náměstí Sv. Petra v Římě

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Nedávno skončená biskupská synoda o rodině byla první etapou cesty, která skončí v říjnu příštího roku dalším zasedáním na téma „Povolání a poslání rodiny v církvi a ve světě“. Tuto cestu má doprovázet modlitbou a reflexí celý Boží lid. Chtěl bych také, aby se pravidelné středeční audiencie staly součástí této společné cesty. Rozhodl jsem se proto uvažovat během tohoto roku spolu s vámi právě o rodině, o tomto velkém daru, který Pán daroval světu hned na počátku, když Adamovi a Evě svěřil poslání množit se a naplnit zemi (srov. Gn 1,28); onom daru, který Ježíš potvrdil a zpečetil svým evangeliem.

Blížkost Vánoc začíná osvěcovat toto tajemství velkým světlem. Vtělení Božího Syna otevírá nový počátek všeobecných dějin muže a ženy. A tento nový počátek nastává v lůně rodiny v Nazaretu. Ježíš se

narodil v rodině. Mohl přijít okázale jako válečník či panovník. Ne, přišel do rodiny jako dítě. Je důležité nazírat v jeslích tuto překrásnou scénu.

Bůh se rozhodl narodit se v lidské rodině, kterou utvořil On sám. Utvořil ji v odlehle vesnici na periferii Římské říše. Nikoli v Římě, který byl hlavním městem této říše, nikoli v nějakém velkém městě, nýbrž na téměř neviditelné periferii, která měla dokonce poněkud nedobrou pověst. Evangelia to zmiňují téměř přislovně: „Může z Nazareta vzejít něco dobrého?“ (Jan 1,46) V mnoha částech světa tak možná ještě mluvíme, když slyšíme zmínku o nějakém periferním místě velkého města. A přece právě tam, v této periferii velké říše, se začalo dít to nejsvětější a nejlepší, totiž dějiny Ježíše mezi lidmi! A tam se nacházela tato rodina.

Ježíš zůstal na této periferii třicet let. Evangelista Lukáš shrnuje ono období tak-

to: Ježíš „je poslouchal“ (tedy Marii a Josefa). Někdo by mohl říci: „Tento Bůh, který nás přišel zachránit, ztratil třicet let na této periferii s nevalnou pověstí?“ Ztratil třicet let. Tak to chtěl. Ježíšovou cestou byla ona rodina. „Jeho matka to všechno uchovávala ve svém srdci. Ježíš pak prospíval moudrostí, věkem a oblibou u Boha i u lidí.“ (Lk 2,51-52) Není řeč o zázacích či uzdraveních, kázáních – žádné tehdy nepronesl, nemluví se o zástupech, které by za ním proudily. Zdá se, že v Nazaretu všechno probíhalo „normálně“ podle zvyklostí zbožné a činorodé izraelské rodiny. Pracovalo se, maminka vařila, pečovala o všechny domácí věci, žehlila košile... to, co každá maminka. Tatínek, tešsa, pracoval a učil pracovat syna. Třicet let. Někdo možná řekne: „Ale to je plýtvání, otče!“ Boží cesty jsou tajemné. Důležitá tam ale byla rodina! A to nebylo plýtvání! Byli to velcí světci: Maria, nejsvětější žena, neposkvrněná, Josef, spravedlivý muž. Rodina.

Určitě by nás dojalo vyprávění o tom, jak se mladistvý Ježíš účastnil náboženských shromáždění a jak plnil povinnosti

Dokončení na str. 6

Jak jsme v minulém čísle Světla nastínili, prožíváme rok věnovaný zasvěcenému životu, Eucharistii a rodině. Budeme se snažit spolu s Vámi, milí čtenáři, procházet těmito tématy v duchu a v pravdě Boha Trojjediného, Stvořitele a Pána veškerenstva.

K tématu rodiny se vracíme prostřednictvím katecheze Svatého otce Františka, která byla pronesena ještě v adventu; ale i v závěru vánoční doby (končí právě dnešní neděli Křtu Páně) můžeme přemýšlet nad posláním křesťanské rodiny – podle vzoru Rodiny nazaretské: na prvním místě je přijmout do rodiny Ježíše, naslouchat mu a spolu s ním duchovně růst. A můžeme říci, že pak bude takové rodině vše ostatní přidáno.

Spojení života s Božím Synem Ježíšem pozvedá člověka k Trojjedinému Bohu – a to je také důvod, proč Ježíš sestoupil v podobě člověka na tuto zemi a vydal svůj život smrti na kříži. Tak máme milostiplný podíl na božské

Editorial

přirozenosti a smíme se nazývat Božími přáteli. (str. 5)

Na lidech, kteří svůj život zcela zasvětili Bohu a kteří obstáli ve zkouškách a pokušeních, zda zůstanou věrnými ve svatých slibech, pozorujeme přímo nebeskou skutečnost – tak živou přítomnost Boha v jejich srdcích, že už zde na zemi zakoušejí předchůf ráje, do kterého se vracíme (dejž to Bůh!) skrze svou životní pozemskou pouť. A tam, kde působí Bůh, je také schopnost obracet lidi k němu, a to i skrze divy a zázraky. Takovým příkladem je otec mnišství, svatý Antonín Egypťský. (str. 4)

Vánoční tajemství – Slovo se stalo tělem – se podle svaté Terezie Benedikty od Kříže (Edith Steinové) uskutečňuje denně v člověku, který učiní Kristovo Tělo svým denním chlebem. (str. 11) Jak říká svatý farář arský, ten, kdo přijímá svatou Eucharistii, ztrácí se v Bohu ja-

ko kapka vody v oceánu – nikdo je nemůže od sebe oddělit. (str. 7)

Vědomí nezměrné lásky Ježíšovy, která se dnes a denně rozdává v každém sebemenším kousku proměněné Hostie, nás nutí k tomu, abychom svůj život zcela odevzdali do Božích rukou. A tak může být náš boj s ďablovými nástrahami bojem vítězným, protože Bůh neprohrává. Jen tehdy upadneme, když naše láska k Bohu a touha plnit jeho přikázání a svatou vůli ochabne, když nebude rozvíjena milostí, kterou nám nabízí sám Bůh skrze Eucharistii, jež má být středem života každého křesťana. K tomu je potřeba neustálého očisťování od hříchů ve svaté zpovědi, aby milost Boží mohla působit neomezeně, bez překážek, které do lidské duše zasel ďábel. A proto volejme: „Pomoz mi, Matko Ježíšova a také moje Matko, aby mě Tvůj Syn úplně zapálil svojí svatou láskou! Amen.“

Daniel Dehner

V Betánii za Jordánem spěje Janova mise ke svému vyvrcholení. Bůh si zvolil toto místo a tohoto proroka, aby zde zvláštním způsobem projevoval svou přízeň a milosrdenství. Vynaložíš-li trochu námahy k soustředění a pozornosti, můžeš se, provázen Duchem Svatým, právě zde stát svědkem obdivuhodného setkání Syna s Otcem.

Přísný a nesmlouvavý kazatel se na první pohled liší ode všech, kteří sem za ním přicházejí. Při pohledu na něho tě možná napadne to, co si o něm myslí především přední jeruzalémská mužové: je to podivín, který přímo provokuje svým zevnějškem a svým způsobem života. Nemají pro to jiné vysvětlení, než že *je blázen*.⁽¹⁾ Ale Janova asketická strohost nechce být ani samoučelná ani okázalá. Dovedl jen sám u sebe do všech důsledků to, co káže druhým. Jeho životní způsob jasně vypovídá o tom, že má na mysli jen službu Bohu a splnění svěřeného poslání. Chudobu a krajní skromnost v odívání i stravování si nevynutila ani nouze ani sklon k výstřednosti, nýbrž je to důsledek jeho úplné vnitřní odloučenosti ode všeho pozemského pohodlí. Opravdové pokání vyžaduje dobrovolné přijetí nepřijemně pocíťovaného nepohodlí, které vede k osvobození ducha od tělesné a pozemské svázanosti a závislosti. Jan Křtitel snáší útrapy dobrovolného nepohodlí za všechny, které slovem i příkladem volá k obrácení. Nikomu se nepřizpůsobuje, nikomu se nepodbízí, a přece se všichni za ním hrnou. Neukazuje ti úspěšný klíč k opravdu účinnému apoštolátu?

Jordánský prorok je dokonale odpoután i od každé samolibosti. Přicházejí k němu stále větší zástupy a dávají se od něho křtít. Takový úspěch snadno svádí k sebeuspokojení. Jan však vytrvale odvrací pozornost od své osoby. Nechce sloužit sobě, ale pravdě, proto nepřestává poukazovat na velikost Toho, který má přijít po něm. Uvědom si, že není jiného způsobu, jak dobře připravit Ježíši cestu: *Je třeba se zmenšovat, aby On mohl růst. V tom je také Janova radost*.⁽²⁾ Svou vlastní velikost chápe jako Bohem svěřený úkol: *Připravuji cestu někomu, kdo je o tolik větší než já, že já jsem před ním ničím. I jeho křest bude větší: bude křtít nikoliv vodou, ale i Duchem Svatým, který do vás sestoupí*.

Otcovo vyznání

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Ty jsi můj milovaný Syn.

Ten ohlašovaný Veliký právě přichází, ale jeho příchod je překvapivě skromný a nenápadný. Pravá velikost nespočívá v okázalosti. Odložil všechnu svou velikost tak důsledně, že je k nerozeznání od ostatních kajcníků, a jako všichni přichází sestupuje do Jordánu a přijímá Janův křest. Rozpozná ho přitom jen zrak proroka, který se marně zdráhá prokázat mu službu svým křtem. Ježíš tak schvaluje a posvěcuje tento obřad a počínání Jana i kajcníků, kteří přišli, aby se křtem a vyznáním hříchů očistili od svých vin. A Ježíšovo počínání schvaluje a slavnostně potvrzuje sám nebeský Otec. Boží Trojice veřejně a zjevně projevuje své zalíbení a radost v této svaté chvíli, kdy před zraky zástupů nevinný a neposkvrněný *Boží beránek bere na sebe hříchy světa*,⁽³⁾ a podstupuje tak spolu s vnějším znamením pokorně úkon kajcnosti. Nový Adam vstupuje na cestu poslušnosti, aby napravil to, co první Adam svou neposlušností způsobil.⁽⁴⁾

Prvním Ježíšovým vystoupením na veřejnosti je jeho kající ponížení v Jordánu. I to je součást jeho cesty ke konečnému oslavení. Podstupuje je z lásky a poslušnosti k Otci, a to je důvod, proč v něm Otec nachází tak velké zalíbení. Jestliže Bůh chce být usmiřován určitým stanoveným způsobem, již samotný fakt, že se mu podrobuješ, je součástí tvého pokání. K podstatě kajcnosti a obrácení patří ochota vzdát se sama sebe. Pokorné pokání je tak ve skutečnosti návrat k tvé původní důstojnosti. To, čeho jsi byl právě svědkem, je výmluvný obraz zázraku, kterého se účastníš, kdykoliv pokorně sestoupíš do svátostné řeky, abys zde vyznal a odložil svou hříšnost: Duch Svatý k tobě sestupuje s dary a milostmi a Otec se nekonečně raduje, že tě opět může oslovit: *Ty jsi můj milovaný syn, našel jsem v tobě zalíbení*.

Tvůj Pán odchází od Jordánu *plný Duchem Svatého*, který ho odvede nejdříve do hluboké samoty. Přijmout Ducha Svatého znamená odevzdat se bezvýhradně jeho

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 42,1-4.6-7

Toto praví Hospodin: „Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo. Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhásí, věrně bude ohlašovat právo; nezeslábně, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo. Na jeho nauku čekají daleké kraje. Já, Hospodin, jsem tě povolal s láskou, vzal jsem tě za ruku, chránil jsem tě a ustanovil tě prostředníkem smlouvy lidu a světlem národů, abys otevřel oči slepým, abys vyvedl vězně ze žaláře a z věznic ty, kteří bydlí ve tmách.“

2. čtení – Sk 10,34-38

Petr se ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné. Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat radostnou zvěst, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi. Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem Svatým a mocí Ježíše

Dokončení na str. 15

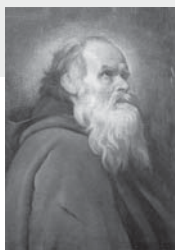
vedení. Toto Boží vedení se brzy projeví jako požehnání pro svět v působení Služebníka, který *nebude křičet, hlučet, nalomenou třtinu nedolomí, věrně bude ohlašovat právo, bude otevírat oči slepým, vězně vyvádět ze žaláře, na jeho učení čekají daleké kraje..., bude uzdravovat ty, které opanoval ďábel*.

Uvědom si, čeho všeho můžeš být schopen i ty, když se pokorně očistíš, odevzdáš poslušně Bohu, aby tě učinil svým služebníkem, *pomazaným Duchem Svatým a mocí*. Pod jeho vedením *nezeslábněš ani nezmalátníš*. I ty můžeš být *milý Bohu, budeš-li konat to, co je správné*. Neboj se proto odejít pod vedením Ducha na čas do samoty, kde tě křtem ohně připraví, a pak tě bude moci zavést k těm, kteří na tebe čekají, abys jim *prokázal dobrodiní*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Mt 11,18; ⁽²⁾ srov. Jan 3,29-30;

⁽³⁾ Jan 1,29; ⁽⁴⁾ srov. Řím 5,15

Svatý Antonín Egyptský, otec mnišství

Životopisec svatého Antonína Egyptského, svatý Atanáš, umí vyprávět o důležitém okamžiku obrácení tohoto světce. Ve své vlasti, Komé (dnes Keman) ve středním Egyptě, slyšel jednou bohatý dvacetiletý Antonín nedělní evangelium – Mt 19,21: „Prodej, co máš...“ Když odešel ze mše svaté, prodal hned všechno své bohatství a začal žít jako poustevník. Mnozí následovali jeho příkladu. Svátý Antonín je pokládán za zakladatele křesťanského mnišství. Založil pravděpodobně okolo roku 305 první společenství křesťanských anachoretů (těch, kteří se uchýlili do ústraní), volná sdružení odděleně žijících poustevníků. Pravidla, která jim světec dal, byla velmi jednoduchá: Poustevníci měli sloužit Bohu prací, modlitbou a odříkavým životem.

Opustil všechno kvůli evangelium

Antonín se narodil okolo roku 250 v Komé u Herakleopolis (střední Egypt). Rodiče ztratil už velmi brzy. Byli velice zámožní, ale vychovali své děti v upřímně křesťanských. Když Antonín uslyšel evangelium o bohatém mládenci, nedalo mu to pokoje. Prodal všechno, co měl, a rozdával peníze chudým. Zajistil živobytí své mladší sestře. Ta se vydala do ochrany zasvěcených panen. Antonín žil nejprve v jedné chýši poblíž vesnice, protože nechtěl nic jiného, než radikálně následovat Krista. Potom přesídlil do thébské pouště na Horním Nilu.

Různé pobyty na poušti

Na poušti pobýval v jedné egyptské hrobce. Už před ním se tam ukrývali uprchlí křesťané za pronásledování císaře Decia a vedli tam zbožný život. Později si zvolil jako bydliště ruinu římské pevnosti. Veden zkušeným průvodcem, už velmi brzy pokročil na cestě k dokonalosti. Naučil se číst a psát. Záhy pronikl hluboko do smyslu a podstaty Písma svatého. Trávil své dny studiem Písma, tvrdou prací a svoje noci na modlitbách. Patnáct let se cvičil ve všem, co od anachorety vyžaduje askeze. Zdálo se mu, že se mu všechno daří s lehkostí: bral si minimum potra-

vy, oblečení a spánek mu stačily. Stejně jako jiní poustevníci ke své obživě pletl z palmových listů koše a rohožky. Modlitby, čtení Písma, noční bdění a tělesná umrtvování patřily k dennímu pořádku.

Boje se sebou a se zlými mocnostmi

Ale docházelo také k nezdarům. V tomto nekompromisním životě v osamění se světec totiž utkával sám se sebou a s propastmi svého vlastního srdce. An-

ty. Různí démoni mu tělesně ubližovali, tloukli ho, takže zakrvácený padl na podlahu. Umělce všech dob lákalo stále znova zobrazit tato pokušení nejrůznějšími způsoby. Tu vidíme světce trápeného děsnými šklebicemi se ďábly, pronásledovaného bytostmi vzezření skřeta, larvami ve tvářích svůdných žen a tak bychom mohli pokračovat ve výčtu dále. To všechno mělo vyjádřit, že světec na poušti skutečně musel bojovat s démony nejrůznějšího druhu. Ale tento život nekompromisní-

Římští císařové 4. stol. Konstancius a Konstans poslali Antonínovi listy, doporučili se do jeho modliteb a prosili, aby je dopisem potěšil. Bratři mniši se podívali tomu, že císař píše Antonínovi. On však odpověděl: „Nedivte se, že mi píše císař, vždyť je to pouhý člověk; divte se spíše tomu, že Bůh sám napsal lidem zákon a že Syn Boží mezi lidmi přebýval.“ A pak dal napsat císaři, aby vládl spravedlivě, aby byl laskavý k chudým, aby se nevynášel nad ostatní lidi, protože také on bude jednou souzen Bohem.

Jednou k němu přišli dva pohanští mudrci. Řekl jim: „Proč jste konali tak dalekou cestu, abyste viděli prostého člověka?“ Když mu lichořivě odpověděli, že je člověk velice rozumný, řekl jim: „Máte-li mne za rozumného muže, buďte takoví jako já.“

tonín se snažil životem modlitby a sebe-přemáhání překonat zlo ve vlastním srdci. Nemůžeme se tedy divit, že musel bojovat se silnými pokušeními a rozpory. Ďábel se mu zjevoval v různých podobách. Chtěl ho totiž odvést z jeho asketické ces-

ho boje se sebou samým a se Zlým neudělal z Antonína pouštního světce, který by se plaše stranil lidí. Svátý Atanáš, jemuž vděčíme za životopis světce, píše, že Antonín nebyl vůbec nějaký předražděný nebo churavý člověk a že tyto trápnivé zlé skutky ďábla, kterými byl po tak dlouhou dobu pronásledován, nebyly výplodem podrážděné fantazie.

Otec mnichů, korespondence se světem a s církví

Jeho pověst svatosti se šířila na všechny strany. Na poušti ho vyhledávalo mnoho lidí. Byl jejich rádcem. Protože měl charisma uzdravování nemocí, mohlo mnoho lidí odejít z návštěvy pouštního otce uzdraveno. Také vyháněl demony.

V roce 312 se stěhoval ještě dále na východ. Usadil se v poušti u hory Kolzim, nedaleko od Rudého moře, v blízkosti Suezského zálivu. Tam objevil místo, kde mohl nerušeně pobývat. Zde zůstal až do konce svého života. Ale úplná odloučenost mu nebyla zaručena ani tady. Vzniklo okolo něho nové společenství poustevníků. Ze své poustevny si svě-

Vicente López y Portaña (1772-1850): Sv. Antonín Veliký

tec dopisoval s císařem, biskupy a kněžími. Proto tam zřídili pravidelný poštovní provoz. Ten se uskutečňoval dromedáry a velbloudy, kteří přivázeli poštu k „Antonínově hoře“. Jako devadesátiletý byl také pozván, aby kázal proti učení Ariova. Vydal se proto do Alexandrie a kázal odvážně proti tomuto bludu, který popíral božství Kristovo.

Smrt ve vysokém stáří, různá místa pochování ostatků

Až do své smrti se těšil nejlepšímu zdraví. Zemřel ve 105 letech. Jako dědicství zanechal otec mnichů plášť, dvě tuniky a poušť zabydlenou mnichy. Už rok po Antonínově smrti sepsal Atanáš jeho životopis. Hrob světce byl nejprve na hoře Kolzim, v roce 561 byly jeho ostatky přeneseny do Alexandrie. Odtud se dostaly asi o sto let později do Konstantinopole. V roce 890 dospěly do Francie. Od roku 1491 byly relikvie uctívány v kostele St. Julien v Arles.

Úcta k Antonínovi

V 11. století vypukla nákaza nazývaná „Antonínův oheň“. Rozpoznali v ní otravu námelem. Lidé proto hledali útočiště u svatého Antonína Egyptského a přibrali si na pomoc také jeho relikvie. V této době vznikl „Řád antonitů“, který se dovolával svatého Antonína Egyptského a staral se především o nemocné a malomocné. Řád měl proto právo, aby tzv. „antonínské prase“, určené k zabijačce ve vesnici, se na náklady společnosti nechalo volně pobíhat. Protože řád měl za patrona svatého Antonína, často se tento světec zobrazuje s prasetem a zvonečkem. K tomu se přidružila hůl ve tvaru T („hůl antonistů“).

Různé patronáty

Svatý Antonín Egyptský je patronem domácích zvířat, především prasat. Považuje se také za patrona pasáků vepřů, kartáčníků, košíkářů a ševců, ale také tkalců, řezníků, cukrářů, rolníků a hrobníků. Je vzýván proti požáru, vředům, kožním chorobám, bolestem hlavy, přijíci a nákazám dobytka.

Památka svatého Antonína připadá v katolické církvi na 17. ledna.

Ze Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt 1/2014 přeložil -mp-

Boží přátelé

Co je přátelství? Je možné mezi Bohem a člověkem? V čem se projevuje, že jsme Boží přátelé?

Na jednom obrázku je starý muž, který sedí u počítače s mrzutým obličejem. Jeho žena, která není veselejší než on, se mu dívá přes rameno a ptá se: „Jak je to možné, že máš na facebooku 203 přátel, ale žádného ve skutečném životě?“

Virtuální a skutečná přátelství nejsou totéž. Rozdíl bude zřetelný, když k tomu obrázku položíme několik otázek: Kolik z těchto 203 osob má skutečný zájem o tohoto starého muže, jeho život a zdravotní stav? Kdo z nich by chtěl rád, často a dlouho být s ním v srdečném rozhovoru? A přispěchaly by mu tyto stovky lidí na pomoc, kdyby upadl do nouze?

Na tomto všem se projevuje právě přátelství. Svatý Tomáš Akvinský je popisuje jako vzájemnou přízeň, která spočívá na vzájemné výměně (STh II-II, 33,1). Toto předpokládá společné nadšení pro určité oblasti života. Přátelství má tedy vždycky spojující obsah, ať už se jedná o radost z přírody, o sport a hru, o umění, nebo náboženský život. Také jsou přátelé zajedno ve smýšlení: „Idem velle atque idem nolle - Totéž chtít a totéž nechtít,“ to teprve je pevné přátelství, vyjadřuje římský spisovatel Sallust (+ 35 před Kristem). Ještě musíme zmínit další charakteristický rys přátelství: tím je stejnost. Mezi přá-

te-li ustupuje rozdíl postavení. Když nějaký kníže uzavře přátelství s nejmenším poslíčkem ze své družiny, nacházejí se oba - navzdory postavení a stavu - jako přátelé na stejné rovině.

Bible popisuje v Davidovi a Jonatanovi dojemný příklad ušlechtilého přátelství (srov. 1 Sam 16-31) a oceňuje jeho cenu slovy, která nic neztratila ze svého lesku: „Věrný přítel je mocnou oporou: kdo ho nalezl, nalezl poklad. Věrný přítel není k zaplacení, jeho hodnotu nelze odhadnout. Věrný přítel je balzám pro život, naleznou ho ti, kdo se bojí Pána. Kdo se bojí Pána, zjedná si pravé přátele, neboť jaký kdo je, takového má přítele.“ (Sir 6,14-17)

Nyní se ale naskytá otázka, jestli přátelství je také vhodnou formou vztahu člověka s Bohem. Není-li lépe mluvit o vztahu tvora ke Stvořiteli, dítěte k Otci, mladíka k Pánovi, nebo také nevěsty k Ženichovi? Jinak řečeno, neobsahuje myšlenka přátelství příliš postavení na roveň a nesnižuje tím Boha na partnera člověka?

Kdo už jednou zažil kněžské svěcení (nebo je dokonce přijal), tomu zůstane v živé paměti ono „Iam non dicam“, toto responsorium, které se zpívá po svatém přijímání: „Nenazývám vás už sluhy, nýbrž svými přáteli, protože jsem vám sdělil všechno, co jsem slyšel od svého Otce.“ Snad jsou někteří křesťané nakloněni k tomu, považovat toto přátelství Ježíšovo za něco, co je vyhrazeno některým vyvoleným, třeba kněžím a Bohu zasvěceným osobám, zatímco ostatní věřící udělají dobře, když se spokojí se služebným vztahem.

Souvislost slov z 15. kapitoly Janova evangelia ukáže ještě jiný obraz. Tady upozorňuje Ježíš, abychom setrvali v jeho lásce a milovali se navzájem. Pak ještě dodává: „Nikdo nemá větší lásku nad takovouto položit svůj život za své přátele: Vy jste moji přátelé, činíte-li to, co vám přikazuji. Už vás nenazývám služebníky, neboť služebník neví, co dělá jeho pán; ale nazývám vás přáteli, protože všechno,

► co jsem slyšel od svého Otce, jsem vám dal poznat.“ (Jan 15,13-15) Tím chce naznačit: Sdělením tajemství, které sdílí s Otcem, a svým vydáním života navázal s námi Syn Boží přátelské svazky, a to se všemi, kdo přijímají jeho milost vykoupení. Vztah k Němu – a tím také k Otcovi – je tím pro každého člověka, který žije v milosti, povýšen na úplně novou rovinu.

Jeden příklad pro názornost: Pracujeme jako zaměstnanci nějakého obrovského podniku. Šéfa podniku jsme dosud viděli jenom z dálky. Jednoho dne ale nepozorovaně vstoupil na naše pracoviště a dal se s námi do rozhovoru, a to ne jen jednou, ale stále znova, až nás k našemu překvapení pozve do svého domu k pohostění. Tam můžeme poznat jeho rodinu a prostředí, ve kterém žije. Dostáváme od něho cenné dary, aniž bychom to mohli pochopit, což vyústí v to, že nám dokonce nabídne tykání, a tím přátelství...

Podobně si počíná Bůh. Přišel k nám prostřednictvím svého Syna, který se stal člověkem, uvedl nás z dálky do svého vnitřního světa a tím přivodil důvěrnost, která úplně přesahuje naše měřítko tvora. Současně způsobil tu rovnost, bez níž by nemohlo existovat žádné opravdové přátelství. K tomu říká Tomáš Akvinský:

„Aby přátelství mezi člověkem a Bohem mohlo být vroucnější, bylo by pro člověka nutné, aby se Bůh stal člověkem, protože tím se přirozeně může stát jako člověk člověku přítelem, a tak my, zatímco poznáváme Boha ve viditelné podobě, jsme strháváni k lásce k neviditelným věcem.“ (S. c. G. IV,54,6)

Bůh k nám sestoupil, aby nás pozvedl k sobě. Z tohoto důvodu Ježíš vydal svůj život bolestné smrti. Tím nám propůjčil svým vydechnutým duchem a svojí vylitou krví účast na svém vlastním životě – což je příběh, na kterém ztroskotává naše srovnání s milým nadřazeným a jeho snahou o sprátení, protože taková účast je mezi pouhými lidmi nemožná! Teprve tím, že teď máme milostiplný podíl na božské přirozenosti (srov. 2 Petr 1,4), jsme povýšeni do podobnosti s Bohem, bez níž nemůže existovat žádné opravdové přátelství.

Tudíž to není jenom zbožná metafora, nýbrž pravda, když mluvíme o „přátelství s Bohem“. Náš Pán má vlastnosti nejlepšího přítele. Účastní se na našich radostích a utrpeních, stará se o nás, zahrnuje nás dobrými činy a pomáhá nám v nouzi. Jeho rozkoší je přebývat s lidskými syny. (srov. Př 8,31)

Zdali na tuto přátelskou iniciativu také přiměřeně odpovídáme? K úvaze bychom si mohli klást tyto otázky: Zajímá nás všechno, co souvisí s božským Přítelem? Máme touhu často a vydatně u něho přebývat k rozhovoru v modlitbě? Souhlasí naše vůle s vůlí Pána – idem velle atque idem nolle? A jsme připraveni k zasazení se o jeho věc, také k tomu, abychom mu v lidech trpících nouzí přispěchali na pomoc – protože co jsme jim učinili, učinili jsme, jak je známo, jemu (srov. Mt 25,40)?

Tajemství Božího přátelství se neukazuje ostatně jenom ve vyslyšení modliteb. Boží přátelé potřebují k tomu, o co jim dlouhou dobu bezvýsledně prosí, často jenom vyslat k nebi krátkou prosbu, která se také brzo splní, protože Pán jim zajišťuje dary nejenom kvůli „jejich neodbytnosti“, ale „protože jsou jeho přátelé“ (srov. Lk 11,8).

Co je tedy více žádoucí než přátelství s Bohem, toto spojení nejvyšší intenzity a síly? Všechno závisí na tom, abychom v něm žili, rostli a nakonec také zemřeli. Pak nebude mít žádný konec.

Z Informationsblatt der Priesterbruderschaft St. Petrus 10/2014 přeložil -mp-

Nazaretská rodina - dokončení ze str. 2

společenského života; kdybychom znali, jak jako mladý dělník pracoval spolu s Josefem a jakým způsobem naslouchal Písmu, modlil se žalmy a jak se choval v mnoha jiných okolnostech všedního života. Evangelia ve své strohosti nepodávají o Ježíšově dospívání nic a ponechávají tento úkol našemu láskyplnému rozjímání. Cestou této představivosti se vydalo umění, literatura a hudba. Není jistě obtížné představit si, co mohou maminky pochopit z Mariiných starostí o tohoto Syna! A co by si mohli tatínkové vzít z příkladu spravedlivého muže Josefa, který věnoval svůj život opatrování a ochraně dítěte a manželky – své rodiny – ve svízelných dobách! A nemluvě o tom, jak by mládež mohla být povzbuzena mladistvým Ježíšem v chápání nezbytnosti

a krásy péče o svoje nejhlubší povolání a své velké sny! A Ježíš během těchto třiceti let rozvíjel povolání, kvůli kterému Jej Otec poslal. Ježíš v té době nikdy neklesal na mysli, nýbrž rostl v odvaze, aby pokračoval ve svém poslání.

Každá křesťanská rodina – jako to dělali Maria a Josef – může v první řadě přijímat Ježíše, naslouchat Mu, mluvit s Ním, opatrovat Jej, chránit Jej a růst spolu s Ním; a tak vylepšovat svět. Učiňme ve svém srdci a ve svých dnech místo Pánu. Tak to dělali také Maria a Josef a nebylo to snadné: kolik jen těžkostí museli překonat! Nebyla to nějaká fingoaná rodina, nebyla nereálná. Nazaretská rodina nás zavazuje k objevu povolání a poslání rodiny, každé rodiny. A jako je tomu během těchto třiceti let v Nazaretu, tak to může být také u nás,

totiž činit normální lásku a nikoli nenávisť, činit obvyklou vzájemnou pomoc, nikoli lhostejnost či nevraživost. Není tedy náhoda, že jméno „Nazaret“ znamená „Ta, která uchovává“, jako Maria, která – jak praví evangelium – „všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2,19). Od té doby, pokaždé, když nějaká rodina uchovává toto tajemství, byť na periferii světa, působí tajemství Božího Syna, tajemství Ježíše, který nás přichází spasit. A přichází zachránit svět. A to je velké poslání rodiny: dělat místo Ježíšovi, který přichází, přijímat Ježíše do rodiny v dětech, v manželovi, v manželce, v prarodičích... Ježíš je tam. Přijímat, aby se v rodině duchovně rostlo. Kež nás Pán obdaří touto milostí v těchto posledních dnech, které předcházejí Vánocům.

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán*

Svatá Eucharistie a světci

Ve své encyklice *Ecclesia de Eucharistia* napsal papež Jan Pavel II.: „Vstupme, moji milovaní bratři a sestry, do školy svatých, velkých příkladů opravdové eucharistické úcty. V nich nabývá eucharistická teologie veškeré záře žité zkušenosti, »nakazí nás« a v jistém slova smyslu nás »zahřívá.«“ (62)

To platí pro všechny světce. Někteří z nich prožívali tento rozměr zvláště hluboce a se zvláštním charismatem a své bratry a sestry nakazili svojí láskou k Eucharistii (srov. *Mane nobiscum Domine*, 31). Nejenom u svatých andělů, ale také v životě světců můžeme vidět úžas nad Eucharistií a přijímat od nich pomoc k prohloubení naší eucharistické duchovnosti.

Když si všimneme svědectví života svatých a blažených církve, pak nenajdeme jediného světce, který by nebyl ovlivněn Eucharistií a neměl pro ni zvláštní vášeň, nepocítoval eucharistickou lásku. „Všichni se narodili z Hostie.“ Tento výrok pochází od blahoslaveného Giacoma Alberioneho, zakladatele tzv. Paulínského rodu. On říkal svým duchovním dětem: „Vy jste se narodili z Hostie.“ To platí pro všechny svaté a blahoslavené ve dvoutisícileté historii církve. Z církevních dějin víme, že svatá Eucharistie byla pro mnohé svaté skutečně pramenem, z něhož čerpali svoji celou sílu a radost, zvláště při kříži a utrpení. A svaté přijímání bylo také vrcholem v jejich životě, středem, ke kterému byl zaměřen jejich celý život.

Blahoslavená Matka Tereza

Pro mne osobně vyniká mezi všemi světci zvláště osobnost blahoslavené Matky Terezy z Kalkaty, snad také proto, že jsme ji všichni poznali, protože byla svatou našich dnů. A Matka Tereza je hluboce eucharistickou sveticí. Eucharistie byla srdcem jejího života a její spirituality. Ona měla takovou dětskou duši, která jí dovolovala denně znovu žasnout nad oním velkým tajemstvím Kristovy přítomnosti v Eucharistii. Ne nadarmo byla zlými novináři často kritizována jako „naivní a prostá“. Nebyla to ale žádná naivita, byla to dětská víra, byla to její schopnost nadšení pro lásku Pána v Eucharistii.

Blahoslavený Charles de Foucauld

Jiným svatým, který uměl dětsky žasnout nad Eucharistií, je Charles de Fou-

cauld. Po tom, co se bývalý světák obrátil, byl od roku 1897 do roku 1900 klášterním sluhou u klarisek v Nazaretě. Tam uslyšel jednoho dne kázání o hodnotě mše svaté a nepochopitelné přítomnosti Pána v Eucharistii. Nato vyběhl bouřlivě k abatysi a řekl: „Důstojná matko, slyšela jste, jakou cenu má mše?“ Ještě tentýž den se rozhodl stát se knězem. Vstoupil k trapistům a později založil „Malé bratry Ježíšovy“. Až do své smrti byl jediným členem a žil v jedné jeskyni na Saahaře. Dětskému úžasu nad Eucharistií se nikdy neodnačil, právě naopak. Na konci svého života napsal: „Celý vesmír není nic ve srovnání s Pánem vesmíru, který bydlí ve svatostánku.“ Žasnout mohl také až do konce svého života nad milostí kněžství, která je neoddělitelně spojena s Eucharistií: Jak je nepochopitelné, „že moje přítomnost přináší s sebou přítomnost Nejsvětější svátosti“.

Blahoslavený Edward Poppe

Může to být snad jenom vnější náhoda, že belgický kněz Edward Poppe, tak jako Kristus sám, ve 30 letech, roku 1920, začal svoje zvláštní „veřejné působení“, které trvalo tři roky až do jeho smrti, ale je to přece také symbolické. Můžeme plným právem říci, že svatá Eucharistie byla středem v životě Edwarda Poppeho. A mše svatá byla vrcholem dne. Jeho veškeré konání a mluvení se vyznačovalo eucharistickým Pánem a bylo zaměřeno k Němu. Často prosil Pána při svatém přijímání, aby směl být živým svatostánkem, aby u něho mohl Ježíš zůstat, aby Ho směl pod eucharistickými způsoby nosit v srdci. Jako kněz chtěl být nástrojem Pána. Zcela se vydal Bohu k dispozici, aby On mohl přes něho působit. Jednoho dne hledal přítel, který byl ve veliké tísní, pomoc u Edwarda Poppeho. Ten mu dal nějaké rady, na které však jeho přítel reagoval úplně zaraženě, protože Poppe mu říkal věci z jeho života, které vůbec nemohl znát, a rady se tak trefily přímo jako hřebík na hlavičku. „Jak je to možné?“ ptal se Edwarda. Ten mu odpověděl: „Copak nepozoruješ, že já sám sobě do jisté míry naslouchám?“ Nemusel to být mimořádný zázrak. Ale Bůh osvětlil tohoto kněze takovým zvláštním způsobem,

že mohl lidem radou pomoci a mohl tak říkajíc „sám sobě naslouchat“, když mluvil, neboť jak on sám řekl, Pán mluvil skrze něho milostí Eucharistie...

Svatý farář z Arsu

Svatý Jan Maria Vianney (+ 1859), zvaný svatý farář arský, žil ve zmatcích Francouzské revoluce život pokání a úplně odevzdanosti jako duchovní. Bývá uctíván jako patron kněží. V jednom kázání řekl: „O co budete Otce prosit v mém jménu,« říká Kristus, »to vám dám.« Nikdy by nám nepřišlo na mysl, abychom Boha prosili o jeho Syna. Bůh uskutečnil to, o čem člověk nemohl mít žádnou představu. On mluvil, plánoval a uskutečnil ve své lásce, co člověk nemohl ani vyslovit, ani vymyslet, co by si ani neodvážil přát. Cožpak bychom se někdy opovážili Boha prosit, aby za nás nechal svého Syna zemřít a jeho tělo nám dát za pokrm a jeho krev za nápoj? Bez božské Eucharistie by na zemi nebylo opravdové štěstí. Život by se nedal snést. Svoji radost a blaženost dostáváme ve svatém přijímání. Milý Bůh, který se nám chce dát ve svátosti své lásky, nám dal silnou, hlubokou touhu, kterou může vyplnit jenom On. Kdybychom této svátosti nevěnovali pozornost, byli bychom jako žiznivý na břehu řeky. Přitom by stačilo jen se sehnout... Cožpak bychom mohli porozumět tomu, co nám Spasitel říká: »Navzdory tvé ubohosti jsem tě chtěl vidět z nejbližší blízkosti, tvoji krásnou duši, kterou jsem stvořil pro sebe. Stvořil jsem ji tak velkou, že jenom já ji mohu naplnit, tak čistou, že jenom moje tělo je pro ni pokrmem.« Moje děti, neexistuje nic většího než Eucharistie. Jako zrnko prachu před nějakým pohořím jsou všechny dobré skutky na zemi ve srovnání k jednomu jedinému důstojnému přijímání.“

Dvě další myšlenky svatého faráře arského: „Kdo přijímá svatou Eucharistii, ztrácí se v Bohu jako kapka vody v oceánu. Nikdo je nemůže od sebe oddělit.“

„Kdyby vás někdo po přijímání překvapil otázkou: »Co si nesete s sebou domů?«, mohli byste odpovědět: »Neseme si s sebou nebe.«“

Ze Schweizerisches Katholisches Sonntagsblatt 15/2014 přeložil -mp-

O svatém přijímání (1)

„Vezměte a jezte, toto je moje tělo.“ (Mt 26,26)

I.

Uvažujme o velkém daru, který je skrytý v Nejsvětější svátosti, a o velké lásce, kterou nám Ježíš tímto darem prokázal, a o jeho silném přání, abychom tento pokrm co nejčastěji požívali. Nejprve budeme uvažovat o velkém daru, který nám Ježíš Kristus dal v tom, že se nám cele vydal ve svatém přijímání.

Svatý Augustin říká, že ačkoliv je Ježíš všemohoucí Bůh, nemohl nám dát nic více. A mohla duše dostat a přát si větší poklad, než nejsvětější Tělo Kristovo? Prorok Izaiáš volá: „Chvalte Hospodina, vzývejte jeho jméno!“ (Iz 12,4) Lidé, vzdávejte chválu láskyplným činům našeho dobrého Boha. A opravdu nikdo jiný než náš Vykupitel sám nemohl by nám přinést tento dar. Vždyť kdo z nás, ptám se, by jej mohl požadovat? Kdo by měl takovou smělost, aby mu řekl: „Pane, když nám chceš zvěstovat svoji lásku, vstup do způsobu chleba a dovol nám, abychom se Tebou živili!“ Jenom pomyšlení na to by už bylo poštilostí. Svátý Augustin se ptá, zda to nevypadá jako nesmysl, říkat: „Jezte z mého těla, pijte z mé krve“? Když Ježíš Kristus mluvil se svými učedníky o tomto tajemném daru, který nám chtěl zanechat, tenkrát přesáhlo toto tajemství jejich víru do té míry, že mnozí se od Něho vzdálili se slovy: „Jak nám on může dát své tělo k jídlu? ... Tvrdá je tato řeč! Kdo ji může poslouchat?“ (Jan 6,52.60) Ale to, co lidé nebyli schopni pochopit, to myslela a vykonala velká láska Ježíše Krista.

Svatý Bernard říká: Pán nám zanechal tuto svátost jako upomínku na lásku, kterou nám prokázal svým utrpením: „Tato svátost je památkou na jeho lásku.“ A to je v souladu se slovy, která nám Ježíš zanechal u svatého Lukáše: „To činite na mou památku.“ (Lk 22,19) Láska našeho Spasitele se nespokojila s tím, že za nás obětoval život. Dříve než šel na smrt, nutila ho právě tato láska, aby nám dal největší ze všech svých darů, které nám kdy dal, tím že se nám sám vydal za pokrm: „V tom přebytku vroucnosti, v němž byl připraven za nás zemřít, byl poháněn svo-

ji mimořádnou láskou k uskutečnění ještě většího díla, než jaké kdy učinil, totiž aby nám dal své tělo za pokrm.“ (S. Bern. Ser. tom. 2 serm. 54. art. cap. 1) Opat Guerrik říká, že v této svátosti vyčerpал Ježíš moc své lásky: „On vylil celou svoji lásku na své přátele.“ (Serm. 5. de Ascens) A ještě lépe se vyjádřila církevní rada

*„Ó podivuhodná láska
našeho Spasitele!“
volá svatý Vavřinec Justinián.
„Pane Ježíši! Ty jsi chtěl, abychom
byli sjednoceni s Tvým tělem
tím způsobem, že bychom tvořili
s Tebou jedno tělo a jednu duši,
abychom se nikdy nemohli rozdělit.“*

z Trientu, když řekla, že Ježíš nabídl celé bohatství své lásky k lidem v oltářním tajemství: „On takřka vyčerpал bohatství své lásky k lidem.“ (Sess. 13. cap. 2) Za jak něžnou lásku bychom považovali, ptá se svatý František Saleský, kdyby nějaký kníže nechal poslat chudému část pokrmů ze svého stolu? Jak teprve, kdyby mu poslal celý svůj pokrm? A jak teprve, kdyby mu poslal kus masa ze své paže, aby se z toho najedl? Ježíš nám ale dává ve svatém přijímání nejenom část své stra-

vy, nejenom kousek svého těla, nýbrž své celé tělo! „Vezměte a jezte, toto je moje tělo“, a kromě svého těla nám dává současně duši a své božství. Zkrátka, říká svatý Jan Zlatoustý, tím že Ježíš Kristus se ve svatém přijímání sám dává, „dává ti všechno, co má. Nic si nenechává pro sebe.“ A andělský učitel říká: „Bůh nám dal ve Svátosti oltářní všechno, co je a co má.“ Hleď, volá tu svatý Bonaventura plný údivu, pohleď, tento velký Bůh, kterého nemůže pojmut svět, stává se v Nejsvětější svátosti našim zajatcem: „Hleď, ten, jehož nemůže pojmut svět, se stal našim zajatcem! A můžeme se ještě obávat, když se nám Pán sám dává ve Svátosti oltářní, že nám odepře nějakou milost, o kterou Ho prosíme: Jak by nám s ním nedaroval také všechno ostatní? (srov. Řím 8,32)“

CHVÁLY A PROSBY

Ó můj Ježíši! Co Tě mohlo vést k tomu, aby ses nám sám dal za pokrm? A co by Ti po takovém daru mohlo ještě zůstat, abys nás zavázal k lásce? Osviť nás a dej nám poznat, jak velká přemíra lásky to byla, že ses sám stal pokrmem, aby ses spojil s námi, ubohými hříšníky! A nyní, když se nám sám vydáváš, je slušné, abychom se také my sami Tobě úplně vydali. Ach, jak jsem Tě mohl urážet, můj Vykupiteli, Tebe, který jsi mě tak velice miloval, ale už nemůžeš způsobit, abys pro sebe získal moji lásku? Ty ses pro mne stal člověkem, Ty jsi za mne zemřel, Ty ses mi dal za pokrm.

Co ještě zbývalo, abys pro mě učinil? Ó nekonečná Dobroto! Miluji Tě nekonečnou láskou, Pane! Snaž se opravdu často přicházet do mojí duše, zažehni ve mně svoji svatou lásku, dej, ať zapomenu na všechno, ať nemyslím na nic, než jenom na Tebe a Tvoji lásku.

Nejsvětější Panno Maria! Pros za mě a učiň mě hodným Tvé přimluvy, abych Tvého Syna, ukrytého ve svátosti, často přijímal. Amen.

II.

Zadruhé považujme, jakou velkou lásku nám tímto darem Ježíš Kristus prokázal. Nejsvětější svátost je dar vycházející z lásky. Podle Božího úradku bylo nutné, aby Vykupitel, který nás měl učinit blaže-

►
nými, zemřel, a obětí svého života vykonal zadostiučinění božské spravedlnosti za naše hříchy. Ale nebylo nutné, aby se nám Ježíš Kristus po své smrti zanechal jako pokrm. Avšak láska tomu chtěla.

Ze žádné jiné příčiny, říká svatý Vavřinec Justinián, neustanovil Nejsvětější svátost oltární, než jako znamení své nezměrné lásky, kterou k nám chová. A stejně to napsal svatý Jan: „Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby přešel z tohoto světa k Otci, a protože miloval ty své, kteří byli ve světě, miloval je až do konce.“ (Jan 13,1) Protože Ježíš věděl, že nadešel čas jeho rozloučení s tímto světem, chtěl nám zanechat největší důkaz své lásky, a to byl právě dar Nejsvětější svátosti. Tento význam mají shora uvedená slova: „Miloval nás až do konce“, tedy „miloval nás nejvíce, jak mohl, zcela zvláštní láskou,“ jak vysvětlují Teofilakt s Chryzostomem.

Uvažujme dále, že apoštol poznamenává, že čas, kdy Ježíš chtěl zanechat tento dar, byl časem jeho smrti: „Té noci, kdy byl Pán Ježíš vydán, vzal chléb, a poté, co vzdal díky, jej rozlámal a řekl: »Toto je moje tělo.«“ (1 Kor 11,23-24) V oné hodině tedy, kdy lidé na něho připravovali karabáč, trny a kříž, aby ho usmrtili, právě tehdy chtěl On, milující Spasitel, zanechat po sobě toto znamení lásky. A mohli bychom se ptát, proč ustanovil tuto svátost před svou smrtí a ne dříve? Na to dává odpověď svatý Bernard. Učinil to proto, že tyto důkazy lásky, které si udělují přátelé před smrtí, se lépe vstípi do paměti a lépe se uchovají: „Co se na konci posvěti jako znamení přátelství, to se pevněji vtiskne do paměti a bude se toho více vážit.“ Ježíš Kristus, říká světec, se nám už dříve vydal různým způsobem: Stal se nám průvodcem, učitelem, otcem, světlem, příkladem a obětí. Zbýval ještě poslední stupeň lásky, aby se nám dal za pokrm a sjednotil se s tím, kdo ho požívá. A toto učinil náš Spasitel tím, že se nám vydal v Nejsvětější svátosti: „Nejvyšším stupněm lásky je, že se nám dal za pokrm, protože se nám vydal k všestrannému spojení, tak jako se spojuje pokrm a strážník.“ Protože se náš Spasitel nespokojil s tím, že přijal naši lidskou přirozenost všeobecně, tak chtěl touto svátostí najít prostředek, aby se spojil s každým z nás jednotlivě.

Svatý František Saleský řekl: „Při žádném jiném jednání se nedá Spasitel pozorovat něžněji ani láskyplněji, jako v tomto, kde se takříkajíc ničí, a dokonce stává pokrmem, aby pronikl do našich duší a sjednotil se se srdci svých věrných.“ Proto říká svatý Jan Chryzostom: „K tomu Pánu, na něhož se andělé neopovažují upínat oči, k němu jsme byli přivtělení a stali jsme se »jedním tělem« s ním!“ Který pastýř, ptá se světec, pase své ovečky svoji vlastní krví? Ba dokonce matky předávají svoje děti kojným, aby je nakrmily. Ale Ježíš

*Co ještě zbývalo,
abys pro mě učinil?*

*Ó nekonečná Dobroto!
Miluji Tě nekonečnou láskou,
Pane! (...) dej, ať zapomenu
na všechno, ať nemyslím na nic,
než jenom na Tebe
a Tvoji lásku.*

ne: On sám nás živí v Nejsvětější svátosti svou vlastní krví a spojuje se s námi: „Který pastýř pase ovečky svoji vlastní krví? A proč mluvím o pastýřích? Existuje dokonce mnoho matek, které své děti přenechávají kojným. Toto ale On nechtěl, nýbrž On sám nás občerstvuje svou vlastní krví.“ (Hom 60) A proč se chce stát našim pokrmem? Světec odpovídá: Protože nás vroucně miluje, a proto se chce s námi spojit, aby byl s námi jedno: „Sám sebe smísl s námi, abychom byli jedno, vždyť o to se snaží vroucí přání těch, kteří se milují.“ (Hom 51) Proto tedy chtěl Kristus způsobit největší ze všech divů: dal znamení svých divů, dal pokrm těm, kteří se ho báli (srov. Ž 110,4-5), aby utišil svůj požadavek být s námi a aby z našeho a svého Nejsvětějšího Srdce učinil jedno. „Ó podivuhodná láska našeho Spasitele!“ volá svatý Vavřinec Justinián. „Pane Ježíši! Ty jsi chtěl, abychom byli sjednoceni s Tvým tělem tím způsobem, že bychom tvořili s Tebou jedno tělo a jednu duši, abychom se nikdy nemohli rozdělit.“

Jeden velký služebník Boží, P. de la Colombière, říkal: „Kdyby něco mohlo zviklat moji víru v tajemství oltáře, nebyla by to ani tolik moc, o níž bych mohl pochybovat, ale daleko více láska, kterou nám Bůh v této svátosti ukazuje. Jak se chléb stane Tělem Ježíšovým, jak

je Ježíš současně přítomen na více místech, o tom říkám: »U Boha je všechno možné.« Když se mě ale zeptáte, jak Bůh člověka tak velmi miluje, že se chce stát jeho potravou, na to vám mohu odpovědět jenom tím, že tomu nerozumím, a že láska Ježíšova je tak nesmírná, že se nedá pochopit.“ Přece, ó Pane! Dovoluji si poznamenat: Takový přebytek lásky, že Tě činí pokrmem, se zdá být nepřiměřený Tvoji nádheře. Sám svatý Bernard odpovídá, že láska činí milujícího nevšimavého ke svojí vlastní důstojnosti. „Láska nezná žádnou důstojnost.“ A svatý Chryzostom odpovídá stejně: Láska nebere žádné ohledy na překážky, když se jedná o to, dát se milovanému poznat. Člověk nejde tam, kam se sluší, nýbrž tam, kam je veden svým pudem: „Láska nezná žádné ohledy a jde tam, kam je vedena, a ne tam, kam by měla jít.“ (Ser 145) Právem nazýval proto jeden andělský učitel tuto svátost svátostí lásky a zástavou lásky. A svatý Bernard ji pojmenoval právě tak výstižně: „Láska všech lásek“ a svatá Maria Magdaléna de Pazzi nazývala Zelený čtvrtek, den, kdy byla svátost ustanovena, jako „Den lásky“.

CHVÁLY A PROSBY

Ó nekonečná Lásko! Můj Ježíši, hodný nekonečné lásky! Ach, kdy Tě budu jednou milovat, můj Ježíši, jako jsi mě miloval Ty? Ty jsi nemohl udělat více, abys získal moji lásku, a já jsem se odvážil Tebe, nekonečný Bože, opustit, abych se přiklonil k nízkým a ubohým statkům této země. Prosím, osvět mě, můj Bože! Dej mi poznávat stále více velikost Tvoji dobroty, abych k Tobě přilnul celou svojí láskou a snažil se zalíbit jenom Tobě samému. Miluji Tě, můj Ježíši, moje Lásko, moje Všechno! A chci se často spojovat s Tebou v této svátosti, abych se odloučil ode všeho a miloval jenom Tebe, můj Živote! Pomoz mi, můj Spasiteli, skrze zásluhy svého utrpení.

Pomoz mi také Ty, Matko Ježíšova a také moje Matko! Pros Ho, aby mě zapálil úplně svojí svatou láskou. Amen.

Z knihy Vorbereitung zum Tode oder Betrachtungen über die ewigen Wahrheiten um fromm zu leben und selig zu sterben vom heiligen Alphons Maria von Liguori přeložil -mp-

Obrácení vrchního římského rabína (2)

Hned po přijetí křtu Zolli napsal toto: „Obrácení spočívá v odpovědi na Boží výzvu. Člověk nekonvertuje ve chvíli, kterou si sám vybere, ale v tu hodinu, kdy se mu dostává Božího pozvání. Když je pozvání vyslyšeno, tomu, kdo je dostal, zbývá jen jediné: být poslušný.“

Během své vědecké práce přišel rabín Izrael Zolli jako vynikající znalec semitských jazyků na mimořádně významná odhalení. Potvrdil zejména, že řecký text evangelia ukazuje na existenci ranějších hebrejských zdrojů, z nichž tyto řecké texty pocházejí. O mnoho let později to potvrdili takoví katoličtí biblisté jako Jean Carmignac a Claude Tresmontant. Má to obrovský význam, poněvadž poukazuje na věrohodnost opisů evangelia: že podávají podrobné zprávy o tom, co se odehrálo, v souvislosti s kulturou a přesvědčením tehdejšího Izraele.

V roce 1938 Zolli vydává knihu *Il Nazareno* (Nazaretský), v níž prokazuje jednoznačně, že Ježíš je Bohem ohlášený Mesiáš. Překvapivý je fakt, že židovské prostředí vůbec nereagovalo na to, co ve své knize Zolli o Ježíši napsal.

Vrchní římský rabín

V roce 1939 přijal Zolli jmenování na nezvykle prestižní pozici – stal se vrchním rabínem Říma a ředitelem kolegia rabínů. Blížila se doba krutého pronásledování židovské obce. Židé v Římě byli tehdy výrazně rozdělení. Většina z nich byla přesvědčena, že jim ze strany Němců nic nehrozí, protože doufali, že jejich známosti ve vládnoucích vrstvách jsou dostatečnou zárukou pro jejich bezpečí.

V dramatickém válečném období sehrál rabín Izrael Zolli neobyčejně významnou roli při záchraně židovského společenství v Římě před úplným vyhlazením. Toto společenství bylo rozděleno na antifašisty a ty, kdo kolabovali s mocí. Několik týdnů před obsazením Říma německým vojskem obdržel rabín Zolli důvěryhodné informace, že Němci plánují úplnou likvidaci židovského obyvatelstva. Obrátil se tedy s výzvou na předsedu Svazu židovských obcí Almanasiho, aby přikázal evakuaci Židů,

kteří žijí v Římě. Almanasi však výstrahu podcenil a tvrdil, že Zolli přehání, že vyvolává rozruch a neklid. Vrchní římský rabín však nepřestával informovat o blížícím se nebezpečí, proto vyzval ke zničení všech registrů jmen a adres Židů, k uzavření synagogy a úřadů obce; zároveň vybízel hledat záchranu v kláštrech a na

Během své vědecké práce přišel rabín Izrael Zolli jako vynikající znalec semitských jazyků na mimořádně významná odhalení.

Potvrdil zejména, že řecký text evangelia ukazuje na existenci ranějších hebrejských zdrojů, z nichž tyto řecké texty pocházejí.

farách. Jeho výzvy ale byly znevažovány. Předsedající Židovské obce v Římě Ugo Foa se rabínovi Zollimu vysmíval a radil mu, aby si v lékárně koupil lék na nedostatek odvahy.

Od prvního dne okupace Říma německými vojsky, tedy od 8. září 1943, se židovská obec nacházela v kritické situaci. Německý velitel SS Herbert Kappler 27. září požadoval, aby mu během 24 hodin odevzdali 50 kilogramů zlata; zároveň pohrozil, že pokud zlato nedo-

stane, budou okamžitě deportováni všichni muži židovského původu. Několik hodin před uplynutím lhůty se podařilo sebrat pouze 35 kilogramů zlata. Chybělo tedy 15 kilogramů. Za této dramatické situace se rabín Zolli obrátil s prosbou o pomoc na papeže Pia XII. Aby se do Vatikánu dostal, musel zmást německé policejní služby, proto se přestrojil za inženýra, který dohlíží na stavební práce. Když se mu podařilo dostat se do úřadu státního sekretariátu Apoštolského stolce, poprosil o půjčku 15 kilogramů zlata a svoji prosbu zdůvodnil tím, že „Nový zákon neopomíjí Starý“. Papež Pius XII. bez váhání poručil předat římskému rabínovi balík s 15 kilogramy zlata. Zolli jej urychleně předal předsedajícímu židovské obce spolu s dopisem, v němž napsal, že kdyby Němci vyžadovali rukojmí, má on být uveden na tom seznamu jako první.

Německým okupantům se nedalo věřit. Ačkoliv jim předali 50 kilogramů zlata, v noci z 15. na 16. října 1943 vydal velitel Kappler rozkaz uvěznit 8 000 Židů. Když se o tom dozvěděl papež Pius XII., ostře protestoval. Němcům se toho dne podařilo uvěznit asi tisíc židovských mužů, žen a dětí, které vyvezli do vyhlazovacích táborů; ostatní utekli a ukryli se. Ugo Foa, předsedající židovské obce, se teprve tehdy přesvědčil o smrtelném nebezpečí, které hrozilo všem Židům. Tak strašně se vyděsil, že se vůbec nestaral o osud uvězněných, ale okamžitě utekl do Livorna spolu se svými dětmi. V těchto dramatických chvílích se rabín Zolli modlil: „Pane, dovol mi zemřít spolu s druhými kdy a jak ty chceš, a ne tak, jak to chtějí Němci. Buď milosrdný ke všem lidem.“

Zolli se obával uvěznění, proto se s ženou a s dcerkou museli v Římě ukrývat, často za velmi obtížných podmínek. Mnohokrát museli změnit místo svého úkrytu. Zolli mohl tehdy sám vidět, s jak obrovským hrdinstvím, s nasazením vlastního života kněží, řeholníci, řádové sestry i katoličtí laici ukryvali Židy v kláštrech, v seminářích, na farách i v soukromých domech. Hlavním iniciátorem akce zá-

Izrael Zolli

chrany Židů byl papež Pius XII., který vydal zvláštní provolání s výzvou, aby jim byla poskytnuta veškerá pomoc. Ve svém životopise Zolli napsal: „Už není žádného místa bolesti, kam by se nedostal duch papežovy lásky. Bylo by možné sepsat tlusté knihy o nejrůznější pomoci poskytnuté zásluhou Pia XII.“ Rabin ale předvídal, že se v budoucnu najdou lidé, kteří budou bezdůvodně a žlučovité papeže obviňovat. Takto psal své ženě v roce 1945: „Uvidíš, že jednou papeže Pia XII. obviní, že svět mlčel k nacistickým zločinům.“

Po osvobození Říma spojeneckými vojsky se Zolli znovu ujal svých povinností vrchního rabína. V červenci 1944 celebroid slavnostní modlitby v římské synagoze, které byly přenášeny rádiem; tehdy veřejně vyjádřil vděčnost papeži Piovii XII. i prezidentovi Spojených států za pomoc poskytnutou Židům v době fašistického pronásledování.

Dne 25. července 1944 se Zolli vydal na soukromou audienci k papeži Piu XII., aby mu poděkoval za neobyčejně obětavou angažovanost při pomoci Židům a aby do papežových rukou předal poděkování římským katolíkům světským i duchovním, kteří s ohrožením vlastního života a s velkou obětavostí skrývali tisíce Židů a poskytovali jim všestrannou pomoc.

Zolli velmi trpěl kvůli pokrytecké povaze Uga Foy, předsedajícího židovské obce v Římě, který popřel, že od papeže obdržel 15 kilogramů zlata prostřednictvím vrchního římského rabína. Foa lživě tvrdil, že Zolli nikdy nevaroval židovskou obec před nebezpečím likvidace Němci. Ten člověk šel ještě dál a obvinil jmenovitě Zolliho, že během německé okupace zanedbával své povinnosti rabína a nestaral se o židovské společenství jemu svěřené. Hned po osvobození, v červenci 1944, se Ugo Foa odvážil Zolliho odvolat z funkce vrchního rabína. Avšak americký komisař Říma Charles Poletti toto rozhodnutí okamžitě zrušil a sesadil z místa Uga Fou, přičemž zároveň rozpustil Radu židovské obce, kterou dosadila ještě fašistická vláda. Zolli se tedy vrátil do funkce vrchního rabína.

(Pokračování)

Z *Milujcie sie!* 4/2012 přeložila -vv-

Být křesťanem jako cesta od jesliček ke kříži podle Edith Steinové (3 – dokončení)

3.3 *Fiat voluntas tua!* („*Bud' vůle tvá!*“)

Třetí znamení Božích dětí zní: „Podle toho poznám, že mě milujete, když budete zachovávat moje přikázání.“⁽¹¹⁾ Být Božím dítětem tedy znamená *držet Boha za ruku, činit Boží vůli, ne vlastní, všechny starosti a všechny naděje vložit do Božích rukou, nestarat se o sebe a svou budoucnost. Na tom spočívá svoboda a radost Božího dítěte.*

Ovšem – jak Edith Steinová zdůrazňuje – jen menšina mezi opravdu zbožnými a heroicky se obětujícími vlastní tuto důvěru v Boha; mnozí se místo toho prohýbají pod tíhou svých starostí a povinností, ačkoli by všichni měli znát podobnoství o ptáčích na nebi a liliích na poli.⁽¹²⁾ Pak se dívají na lidi, kteří dokážou ovládnout i nejisté životní poměry, s jistým nepochopením. Právě dětství Boží ale vyžaduje právě onu připravenost přijmout z Boží ruky chudobu a nouzi:

Jenom potom je důvěra v Boha neotřesitelná, když je spojena s připraveností přijmout všechno z Božích rukou. On sám přece ví, co je pro nás dobré. A když by někdy nouze a strádání byla častější než poklidně zajištěný život, nebo špatné výsledky a pokořování více než úcta a pocta, musí se na to člověk připravit. Kdo tak činí, může skrze budoucnost nezatížený prožívat přítomnost.

Také duchovní a duševní nouze pozemského putování patří k životu křesťana. I když vůle Boží řídí průběh dne a celý život a Pán všechny starosti toho, který jej přijímá, bere na sebe, nemůže si být nikdo jistý, že bude putovat po cestách Páně: „Tak jako mohli první lidé padnout z Božího dětství do odcizení se Bohu, tak stojí každý z nás stále na ostří nože mezi Nic a plností božského života.“ Toto napětí je „subjektivně cítit“ i v životě Ježíšových učedníků, hned jak v „dětských dnech duchovního života“ následoval čas zkoušek:

Kdo Kristu patří, ten musí celý Kristův život prožít. Musí dozrát k mužnému věku Kristovu, musí jednou nastoupit křížovou

vou cestu, musí do Getseman a na Golgotu. A všechna utrpení, která mohou přijít z venku, nejsou nic ve srovnání s temnotou noci duše, když božské světlo již nesvítí a hlas Páně již nemluví. Bůh je zde ale schovaný a mlčí.

K plné účasti na životě Kristově, který je Bůh a člověk zároveň, patří i účast na vykupitelském utrpení Kristově:

Kristovo utrpení a smrt pokračuje v jeho mystickém Těle a v každém jeho údu. Trpět a zemřít musí každý člověk. Ale jestliže je živým údem na Těle Kristově, obdrží jeho utrpení a smrt skrze božství Hlavy vykupitelskou sílu. To je objektivní důvod, proč všichni svatí toužili po utrpení.

Tato touha není žádná „perverzní chuť po utrpení“; jenom „očím přirozeného rozumu se to jeví jako perverze“. Ale „ve světle tajemství spásy“, z nadpřirozeného pohledu a vykupitelského plánu Božího, „se to ukazuje jako největší rozumná věc“:

A tak ten, kdo je spojen s Kristem, vydrží i v tmavé noci subjektivního oddálení od Boha a opuštěnosti Bohem; možná nasazuje božská ekonomie své trápení, aby někoho objektivně spoutaného osvobodila. Proto: Fiat voluntas tua! i a právě v nejtemnější noci.

4. Prostředek spásy

Tváří tvář ne vždy dostatečně jistotě každého jednotlivého křesťana rozpoznat a konat Boží vůli vyjmenovává Edith Steinová ony prostředky, které „ve všech principiálních možnostech dokážou nekonečně zbavit omylu“. K tomu v první linii patří modlitba:

Aby celý lidský život pronikl božským životem, nestačí jednou za rok si kleknout před jesličky a nechat se uchvátit kouzlem Sváté noci. K tomu musí být člověk celý život v denním kontaktu s Bohem, slyšet slova, která vyrkl a která nám byla předána, a tato slova následovat. Především se modlit, jak to učil sám Spasitel a jak stále a opět tvrdě vyžadoval. „Proste, a bude vám dáno.“⁽¹³⁾ To je nejjistější příslib spásy. A kdo denně vyslovuje ze srdce své „Páne, bud' vůle tvá“, ten se smí spolehnout na to, že Boží vůli neproměšká, ani když nebude mít subjektivní jistotu.“⁽¹⁴⁾

► Kristem přislíbený Duch Svátý, který nás učí vši pravdě a který vede svou církev, ti, které Kristus ustanovil svými zástupci na zemi, skrze něž mluví lidskými slovy, a nakonec v Kristu spojené společenství věřících přicházejí každému v jeho slabosti na pomoc: Neboť „kde selhává důvěra ve vlastní nadhled a dokonce ve vlastní modlitbu, tam pomáhá síla poslušnosti a síla prosebné modlitby“.⁽¹⁵⁾

Dalším prostředkem spásy pro Kristovy učedníky je posila ve svaté Eucharistii: *Spasitel, který ví, že jsme lidé a zůstane lidmi, kteří denně bojují se svými slabostmi, přichází naší lidskosti božským způsobem na pomoc. Tak jako pozemské tělo vyžaduje za pokrm denní chléb, tak vyžaduje i božské tělo v nás trvalý Pokrm. „Toto je živý chléb, který přišel z nebe.“⁽¹⁶⁾ Kdo ho opravdu učiní svým denním chlebem, v tom se denně uskutečňuje vánoční tajemství, že se Slovo stalo tělem. A to je nejjistější cesta, ono unum esse cum Deo navždy získat, den ode dne stále pevněji a hlouběji vrůst do mystického Těla Kristova.*

Vrůstání do mystického Těla Kristova znamená pro mnohé radikální změnu vnějšího i vnitřního života, aby měl dostatek místa pro eucharistického Pána. V první řadě to vyžaduje odstup od mnoha nepotřebných věcí a koncentrací na podstatné, na samotného Pána:

Člověk má čas pro tolik nepotřebných věcí: shromažďovat všemožné nepotřebné informace z knih, časopisů a novin, vysedávat v kavárnách a na ulicích, a být jen půl hodiny proklábat; v tom všem se rozptylováním ztrácí čas a síla. Není snad skutečně možné ušetřit každé ráno hodinu, v níž se místo rozptýlení usebereme, v níž se nevyčerpáme, nýbrž sílu získáme, abychom pak přemohli celý den?

Přesto tato jedna hodina nestačí. Celý den musí být životem v rukou Páně, aby se mohla uskutečnit pravá přeměna v Krista:

Člověk se stává citlivějším pro to, co se mu (Pánu) líbí a nelíbí. Jestliže byl dříve sám se sebou ve všem spokojený, je to nyní jinak. Člověk bude nacházet mnoho věcí, které se mají změnit, a bude měnit, co měnit může. [...] Stane se najednou velmi malým a pokorným; bude trpělivý, pozorný vůči třisce v cizích očích, protože dokáže zvládnout trám ve vlastních;⁽¹⁷⁾ a konečně se též naučí snést sám sebe ve světle božské přítomnosti a sám sebe odevzdat božskému smilování, které se dokáže vypořádat s tím vším, co spotřebovává naši sílu.

Tato cesta, kráčená v důvěře v Boha, ústí do autentického bytí dítětem před Bohem, i když vyžaduje vyjít ze zvyklostí stop spokojenosti sám se sebou:

Je to daleká cesta od spokojenosti sám se sebou „dobrého katolíka“, který „plní své povinnosti“, čte „dobré noviny“, „správně volí“ atd., ale v ostatním dělá, co se mu zlíbí, k životu v Božích rukách a z Božích rukou, v jednoduše dítěte a pokoře celníka.⁽¹⁸⁾ Ale kdo ji jednou šel, nikdy se jí nebude vracet.

Být dítětem Božím vyžaduje odstoupení od vlastního Já, aby bylo možné vrůst do šířky Božích plánů. Tato účast na vykupitelském díle vychází z jednoty s eucharistickým Pánem:

Tak být dítětem Božím znamená: být malým. Znamená to ale zároveň být velkým. Žít eucharisticky znamená vyjít sám ze sebe, z těsnosti vlastního života, a vrůst do šířky Kristova života. Kdo hledá Pána v jeho domě, nebude již chtít být zaměstnán sám sebou a vlastními záležitostmi. Začne se zajímat o záležitosti Páně. Účast na denní oběti nás nenásilně vtahuje do liturgického života. [...] A samotné konání oběti nám vtiskuje stále a stále centrální tajemství naší víry, stěžejní bod světových dějin, tajemství vtělení a vykoupění.

Tento oblouk od jesliček ke kříži, od vtělení přes pašije ke zmrtvýchvstání určuje život církve a jejich údů:

Tajemství křesťanství jsou nedělitelným celkem. Když si člověk prohloubí jedno, je uveden ke všem ostatním. Tak vede cesta od Betléma bez zastavení na Golgotu, od jesliček ke kříži. [...]

V noci hříchu zazářila Hvězda betlémská. Na trpyt světla, které vychází od jesliček, dopadá stín kříže. Světlo zhasne v temnotě Velkého pátku, ale povstane ještě zářivější jako slunce milosti ono ráno Zmrtvýchvstání. Se Synem člověka skrze utrpení a smrt k slávně vzkříšení je cesta pro každého z nás, pro celé lidské pokolení.

*Z Dienst am Glauben 1/2014
přeložil -tk-*

Poznámky:

⁽¹¹⁾ Srov. Jan 14,15.21.

⁽¹²⁾ Srov. Mt 6,26–28.

⁽¹³⁾ Srov. Mt 7,7.

⁽¹⁴⁾ K tomu: Paul Hacker, *Das Ich im Glauben bei Martin Luther* (Já ve víře u Martina Luthera). – *Der Ursprung der anthropozentrischen Religion* (Původ antropocentrického náboženství). Bonn 2002, 35: „Lutherova víra je tedy »ne víra v objektivní spásu nebo v Toho, který ji daruje, nýbrž bezprostřednější víra ve vlastní spásu věřícího«. Luther proto může příležitostně definovat víru subjektu také bez toho, aby ji vztahoval na Boha nebo Krista, totiž jako »pevně přijetí a trvajících sebevědomí ospravedlnění a spásy.« (1521 – WA 8,323, 13, [Thema de Votis VI.]).

⁽¹⁵⁾ K tomu: Leo Baeck, *Das Wesen des Judentums* (Podstata židovství). Wiesbaden 1995, 182n: „Vztahem člověka k Bohu je tím také dána jeho morální bezprostřednost, [...] Hříšník se má k Bohu obrátit sám, pokud se od něj odvrátil; byl to jeho hřích a má to být jeho obrácení, jeho změna. Nikdo ho v tom nemůže zastoupit, nikdo to z něho nemůže sejmut, nikdo nemůže za něj činit pokání a nikdo ho nemůže ospravedlnit, nikdo nemůže za něho požadovat od Boha usmíření. Nikdo mezi ním a Bohem není, žádný prostředník a žádná událost, žádný Spasitel a žádná svátost. On sám se musí očistit, aby byl opět čistý, on sám se musí osvobodit, když se předtím stal nesvobodným.“ (Herv. orig.).

⁽¹⁶⁾ Srov. Jan 6,50n.58.

⁽¹⁷⁾ Srov. Mt 7,3.

⁽¹⁸⁾ Srov. Lk 18,13.

Vzpomínky na papeže Pia X. (12)

Pius X. a umění (První část)

Církev vždy, kamkoliv dosahoval její vliv, poskytovala velkodušný patronát umění. Řím vydává v tomto ohledu výmluvné svědectví o tradiční velkodušnosti svých papežů a o jejich osvětleném úsilí nejen zachovat starobylé poklady a nesčetné památky minulosti, ať pohanské či křesťanské, ale také povzbuzovat činnost těch umělců, kteří prokázali skutečné nadání. A to bylo možno pozorovat dokonce i během těžkých dějinných období, kdy papežové byli souženi finanční tísní a přetížení starostmi své apoštolské služby.

Díváme-li se na papeže jednotlivě, je nicméně jasné, že nebyl každý z nich osobně obdarován uměleckým citěním či nebyl vždy vzděláním nakloněn k tomu, aby choval nějaký zvláštní zájem o umění.

Už jsem poznamenal, že Pius X. byl jako kněz a pastýř příliš pohlcen svou horlivostí a činností pro dobro duší, než aby věnoval větší část svého času jiným cílům, přestože mohly velmi vzbuzovat jeho zájem. Miloval však krásné výtvořky a mnoho jich viděl během svého života v Mantově, Padově a Benátkách a také při svých příležitostných návštěvách Říma. Těšil se přátelství několika významných umělců, které vždy rád přijímal, aby zlepšovali jeho poznání, a jeho vztahy s nimi spolu s tím, co přečetl, přispěly bezpochyby k výchově jeho vkusu, který byl vynikající a vytříbený, ba někdy téměř přísný.

Výstava posvátného umění v Benátkách v krásném chrámu sv. Jana a Pavla vděčí za svůj původ iniciativě a povzbuzení patriarchy kardinála Sarta,⁽¹⁾ který vynaložil nesmírné úsilí pro zajištění jejího zdárného průběhu.

V této souvislosti mi přichází na mysl jeho zvyk dovolávat se toho, jak podivuhodně je učení katolické víry ilustrováno neocenitelnými poklady starého křesťanského umění, tak bohatě rozeseťmi po celé Itálii, a jak staří mistři byli napojeni pravým duchem církve. „V moderní Itálii,“ říkával často, „život a citění tohoto vznešeného jazyka dřímají a je potřeba, aby byly opět probuzeny.“

Přísně odmítal každou nedbalost v samotné péči o umělecké a historické poklady. Okružní listy, v nichž opakovaně dával či navrhoval kněžím v Itálii i mimo ni přesné instrukce a praktická pravidla v tomto směru, zasluhují větší pozornost, než s jakou, jak se obávám, se doposud setkaly.

To, že muzea a umělecké galerie jsou nezbytné pro uchování neocenitelného dědictví, jehož ztráta či poničení nemohou být nikdy nahrazeny, tvrdil s přesvědčením. Díval se však na ně jako na diskutabilní nutnost, kterou by rád viděl nahrazenou, pokud by to bylo možné, jiným způsobem. Měl totiž za to, že umělecká a historická díla by měla být ponechána v prostředí, do něhož vlastně náležejí, a že jejich vyčlenění z něj často maří účinek, který jejich autoři měli na mysli. Navíc podle jeho soudu rozmisťování inspirovaných výtvořů lidského génia a památek minulosti po celé zemi slouží více než cokoliv jiného k vytříbení vkusu lidu a k probuzení přirozených darů rozených umělců naší vlastní doby. Když poučení, říkával, musí být vyhledáváno mezi privilegovanými stěnami muzea převážně ve velkých městech, kvůli těžkostí a výdajům mohou mít z něho jen někteří při řídkých příležitostech skutečný užitek, a postupný proces neuvědomělé

Federico Barocci (1528–1612):
Odpočinek na útěku do Egypta,
Pinacoteca Vaticana

asimilace, který převládal v minulosti, nemůže již v našem čase existovat.

Dne 28. dubna 1909 Pius X. otevřel novou galerii, které věnoval velké úsilí, aby mohl zajistit lepší a bezpečnější ochranu pro slavné obrazy vatikánské sbírky. Mnozí se jistě stále pamatují starou „pinakotéku“ v třetím poschodí apoštolského paláce. Zvláště na počátku svého namáhavého pontifikátu se Svatý otec odpoledne během krátkých přestávek odpočinku či rekreace, které si dopřával, často procházel obrazovou galerií umístěnou tehdy, jak bylo připomenuto, v horní lodžii Vatikánu, na úrovni se soukromými pokoji Jeho Svatosti.

Pius X. si brzy uvědomil skutečnost, že galerie tak, jak byla tehdy situována, neposkytovala dostatečný prostor pro všechny malby, z nichž mnohé byly stěsnány dohromady, a že to nemůže být považováno za důstojné pro tak důležitou sbírku. Navíc byla galerie orientována na sever a vystavena studeným alpským větrům, takže teplota místnosti byla nízká a působila poničení několika starších a choulostivějších deskových maleb; i blízkost těchto místností střeše a obyvaným pokojům nezajišťovala bezpečnost v případě požáru či jiných nehod.

Svatý otec o tom všem se mnou opakovaně hovořil s velkým znepokojením. Když se rozhodl zřídit novou „pinakotéku“, měl nicméně na zřeteli ještě něco dalšího. Mnohé cenné obrazy, které se nacházely jak ve vatikánské knihovně a v Lateránském muzeu, tak v různých místnostech po celém vatikánském paláci, kde téměř unikaly pozornosti, vzbudily jeho zájem. Navrhl proto plán shromáždit je všechny dohromady s cílem poskytnout větší možnosti pro studium velkých mistrů a vytvořit obrazovou galerii, která by více odpovídala nejlepším tradicím papežů. Taková byla idea Pia X. a vytrvalost, s jakou usiloval o její uskutečnění, jasně potvrzuje jeho inteligentní zájem o pěstování a rozvoj umění.

(Pokračování)

Z anglického originálu
„Memories of Pope Pius X“ (London:
Burns, Oates & Washburne, 1939)
přeložil P. Štěpán M. Filip OP

Poznámky:

⁽¹⁾ Tedy budoucího Pia X. [pozn. překl.]

Pondělí 12. 1. 2015

6:05 Vatican magazine (797. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **6:35** Chceme sa opíť **6:45** Přejeme si... **7:05** Pro vita mundi (138. díl): MUDr. Marián Hošek **7:50** Harfa Noemova **8:20** Outdoor Films s Stevem Lichtagem – S mistrem filmového umění o podmořském filmu **9:55** Zapomenutá generace **10:15** Léta letí k andělům (52. díl): Petr Larva **10:35** Na jedné lodi (4. díl) **11:40** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **11:45** Maminčiny pohádky (7. díl): O ošklivé Pepíně I. **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** 12krát z Mohelnického dostavníku 2012 [P] **13:40** Vatican magazine (797. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **14:15** Noční univerzita: RNDr. Gabriela Vlková, Th.D. – Bůh Starého zákona – milosrdný, či nemilosrdný [P] **15:45** Cesta návratu **16:05** V souvislostech (80. díl) **16:25** Můj Bůh a Walter: Ateismus **16:45** Charita ve středu – Tříkrálová sbírka (9. díl) **17:50** Listy z osamělého ostrova: List do Sard (5. díl): Zpráva pro mrtvé **18:25** Maminčiny pohádky (8. díl): O ošklivé Pepíně II. **18:40** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **18:50** Pod lupou: Slovenská katolická charita v Africe **19:10** Salesiánský magazín [P] **19:25** Přejeme si... **19:40** Zprávy z Věčného města (168. díl): 12. 1. 2015 [P] **20:00** Klapka s... (95. díl): Eva a Jaroslav Boudoví [P] **21:05** Na koberečku [P] **21:15** Terra Santa News (136. díl): 7. 1. 2015 **21:35** Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **22:00** Noční univerzita: Doc. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D. – 2. vatikánský koncil a náboženská svoboda **23:00** Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova **23:20** Vatican magazine (797. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **23:55** Kulatý stůl: Astronomie dnes.

Úterý 13. 1. 2015

6:05 Zprávy z Věčného města (168. díl): 12. 1. 2015 **6:15** Koncert JKO z Gongu 2013 **7:25** Můj Bůh a Walter: Ateismus **7:45** Cesta k andělům (89. díl) **8:30** Broumovsko **8:45** Vatican magazine (797. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **9:15** Salesiánský magazín **9:30** Maminčiny pohádky (8. díl): O ošklivé Pepíně II. **9:45** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **9:55** Noční univerzita: Doc. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D. – 2. vatikánský koncil a náboženská svoboda **11:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Uvítací ceremoniál na letišti v Colombo [P] **11:30** Oázy Perlového ostrova **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** P. S. [P] **12:15** Zprávy z Věčného města (168. díl): 12. 1. 2015 **12:30** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Návštěva u prezidenta republiky [L] **13:15** Harfa Noemova **13:45** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Setkání s představiteli jiných náboženství [L] **14:45** Kulatý stůl: Astronomie dnes **16:20** Přejeme si... **16:35** Cvrlikání **17:40** Léta letí k andělům (52. díl): Petr Larva **18:00** Noeland (62. díl) **18:30** Maminčiny pohádky (9. díl): O pěti prstech **18:35** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **18:40** Poselství svatých: Svatý Petr **18:50** Don Bosco, světec, který hrával fotbal **19:15** Budu pomáhat: Raná péče Eda **19:25** Chceme sa opíť **19:35** Zpravodajské Noeviny (641. díl): 13. 1. 2015 [P] **20:00** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **20:55** Hudební magazín Mezi pražci **21:40** Zpravodajské Noeviny (641. díl): 13. 1. 2015 **22:00** P. S. **22:10** Zprávy z Věčného města (168. díl): 12. 1. 2015 **22:20** Putování po varhanách s Michalem Novenkem – Jaroslav Kolčava **22:50** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (104. díl) **0:15** Terra Santa News (136. díl): 7. 1. 2015 **0:35** 44 let novickou.

Středa 14. 1. 2015

6:05 Zpravodajské Noeviny (641. díl): 13. 1. 2015 **6:20** Noční univerzita: RNDr. Gabriela Vlková, Th.D. – Bůh Starého zákona – milosrdný, či nemilosrdný **7:55** Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **8:15** Ars Vaticana (7. díl) **8:25** Zprávy z Věčného města (168. díl): 12. 1. 2015 **8:40** Budu pomáhat: Raná péče Eda **8:50** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **9:45** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **9:50** Maminčiny pohádky (9. díl): O pěti prstech **10:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Mše svatá z Colomba se svatořečením Josepha Vaze [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Klapka s... (95. díl): Eva a Jaroslav Boudoví **13:05** Kdo je papež

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně **6.00 – 1.00 hod.**
■ Denně: **8.00; 16.00 hod.** – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

František? **14:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Návštěva svatyně Růžencové Panny Marie v Madhu [L] **14:35** Na koberečku **14:45** Nábožné združení svätého Jozefa **15:10** Cesta návratu **15:25** Salesiánský magazín **15:40** Zpravodajské Noeviny (641. díl): 13. 1. 2015 **16:00** Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova **16:25** Johann Sebastian Bach: Člověk, který dal hudbě dýchat **17:00** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **17:20** Vatican magazine (797. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **18:00** Bez hábitu naživo [L] **19:00** Maminčiny pohádky (10. díl): Čarovná křída I. **19:10** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **19:15** Terra Santa News (137. díl): 14. 1. 2015 [P] **19:35** Přejeme si... [P] **20:00** Adorace [L] **21:05** Noční univerzita: Dan Drápal – Proč se partnerským vztahům nedaří [P] **22:05** Listy z osamělého ostrova: List do Sard (5. díl): Zpráva pro mrtvé **22:35** Život na konci života **0:00** Koncert JKO z Gongu 2013.

Čtvrtek 15. 1. 2015

6:05 Chceme sa opíť **6:15** Pod lupou: Slovenská katolická charita v Africe **6:40** Putování po varhanách s Michalem Novenkem – Jaroslav Kolčava **7:05** 44 let novickou **7:30** Terra Santa News (137. díl): 14. 1. 2015 **8:00** Misijní magazín (2. díl): Misie na ostrově Srí Lanka **9:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Návštěva kaple Naší Paní z Lanky v Bolawalana [L] **9:30** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Závěrečný ceremoniál na letišti v Colombo [L] **10:05** Kulatý stůl: Astronomie dnes **11:40** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **11:45** Maminčiny pohádky (10. díl): Čarovná křída I. **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Koncert JKO z Gongu 2013 **13:10** Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **13:35** Klapka s... (95. díl): Eva a Jaroslav Boudoví **14:40** Hudební magazín Mezi pražci **15:20** Noeland (62. díl) **15:50** Přejeme si... **16:10** Zpravodajské Noeviny (641. díl): 13. 1. 2015 **16:25** Osmý tón Svatého Hostýna **16:45** Harfa Noemova **17:15** Národní kámen **18:00** Animované biblické příběhy: Abrahám a Izák **18:25** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **18:30** Maminčiny pohádky (11. díl): Čarovná křída II. **18:40** Cesta k andělům (89. díl) **19:20** Budu pomáhat: vedlesebe.cz **19:35** Zpravodajské Noeviny (642. díl): 15. 1. 2015 [P] **20:00** Cvrlikání [L] **21:15** Putování po evropských kláštřích: Klášter trapistek v Gjerrild, Dánsko **21:55** Poselství svatých: Svatý Petr **22:05** Zpravodajské Noeviny (642. díl): 15. 1. 2015 **22:20** Vatican magazine (797. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **22:50** Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova **23:15** Charita ve středu – Tříkrálová sbírka (9. díl) **0:20** Zpravodajské Noeviny (642. díl): 15. 1. 2015 **0:35** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I.

Pátek 16. 1. 2015

6:05 Zpravodajské Noeviny (642. díl): 15. 1. 2015 **6:20** Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova **6:40** Přejeme si... **6:55** Klapka s... (95. díl): Eva a Jaroslav Boudoví **8:00** Listy z osamělého ostrova: List do Sard (5. díl): Zpráva pro mrtvé **8:30** Salesiánský magazín **8:45** Noční univerzita: Dan Drápal – Proč se partnerským vztahům nedaří **9:40** Na koberečku **10:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Uvítací ceremoniál v prezidentském paláci v Manile [L] **11:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Setkání se státními představiteli a diplomatickým sborem v Manile [L] **12:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Mše svatá z katedrály Neposkvrněného Početí P. Marie v Manile [L] **13:40** BET LECHEM – vnitřní

domov (24. díl): Jirí Karas **13:55** 12krát z Mohelnického dostavníku 2012 **14:40** Pod lupou: Slovenská katolická charita v Africe **15:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Setkání Sv. otce s rodinami v Manile [L] **16:10** Zpravodajské Noeviny (642. díl): 15. 1. 2015 **16:25** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **17:20** Chiapas: Nářek lidu **18:00** Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **18:25** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **18:30** Maminčiny pohádky (12. díl): O bílé nitce **18:40** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **19:00** Putování po evropských kláštřích: Klášter trapistek v Gjerrild, Dánsko **19:40** Zprávy z Věčného města (169. díl): 16. 1. 2015 [P] **20:00** Kulatý stůl: Církevní školství – vize a výzvy [L] **21:45** Na koberečku **22:00** Osmý tón Svatého Hostýna **22:20** Přejeme si... **22:35** Cesta k andělům (89. díl) **23:20** Život na konci života **0:45** Harfa Noemova.

Sobota 17. 1. 2015

6:05 Zprávy z Věčného města (169. díl): 16. 1. 2015 **6:15** Osmý tón Svatého Hostýna **6:35** Zapomenutá generace **7:00** Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **7:20** BET LECHEM – vnitřní domov (24. díl): Jirí Karas **7:35** Odkaz vysočanských předků **7:40** 44 let novickou **8:10** Noeland (62. díl) **8:40** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **8:45** Animované biblické příběhy: Abrahám a Izák **9:10** Zachraňme kostely (1. díl): Kostel Nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova **9:30** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **10:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Mše svatá na letišti v Tacloban [L] **12:00** Angelus Domini **12:05** Poselství svatých: Svatý Petr **12:15** Zpravodajské Noeviny (642. díl): 15. 1. 2015 **12:30** Zprávy z Věčného města (169. díl): 16. 1. 2015 **12:40** Přejeme si... **13:00** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Žehnaní střediska pro chudé [L] **13:30** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Setkání Sv. otce s kněžími, řeholníky a bohoslovci v katedrále v Palo [L] **14:35** Terra Santa News (137. díl): 14. 1. 2015 **14:55** Cvrlikání **16:05** Hubinami vesmíru s dr. Adélou Kawkovou **16:45** Nábožné združení svätého Jozefa **17:10** Putování po varhanách s Michalem Novenkem – Jaroslav Kolčava **17:35** Chceme sa opíť **17:50** Listy z osamělého ostrova: List do Filadelfie (6. díl): Hledat otevřené dveře [P] **18:25** Sedmihlásky – Přeletěla laštovénka **18:30** Maminčiny pohádky (12. díl): O bílé nitce **18:40** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **19:30** V souvislostech (81. díl) [P] **20:00** Milovať až do zabudnutia **20:50** Romeo a Julie 63 [P] **21:40** Oblastní charita Znojmo: Rodinný sociální asistent **22:00** Malování jehlu **22:10** Zprávy z Věčného města (169. díl): 16. 1. 2015 **22:20** Budu pomáhat: vedlesebe.cz **22:30** Noční univerzita: RNDr. Gabriela Vlková, Th.D. – Bůh Starého zákona – milosrdný, či nemilosrdný **0:05** 12krát z Mohelnického dostavníku 2012 **0:50** Katedrála Božského Spasitele: Perly ostravské architektury.

Neděle 18. 1. 2015

6:15 Se salesiány na jihu Madagaskaru: ANKILILOAKA **6:35** Skanzen Zubrnice **7:00** Cvrlikání **8:05** Pod lupou: Slovenská katolická charita v Africe **8:30** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Mše svatá z Manily [L] **10:40** Zprávy z Věčného města (169. díl): 16. 1. 2015 **10:50** 869 dní **11:25** Na koberečku **11:35** V souvislostech (81. díl) **12:00** Angelus Domini **12:05** Buon giorno s Františkem [L] **13:35** Papež František na Srí Lance a Filipínách: Setkání Sv. otce s mládeží v Manile [L] **15:10** Noční univerzita: Dan Drápal – Proč se partnerským vztahům nedaří **16:10** Po stopách sv. Pavla v Turecku **16:35** 44 let novickou **17:00** Noeland (62. díl) **17:30** Animované biblické příběhy: Josef v Egyptě [P] **17:55** Sedmihlásky – Marjánko, Marjánko **18:00** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **18:20** Zprávy z Věčného města (169. díl): 16. 1. 2015 **18:35** Kouzlo strun **19:00** BET LECHEM – vnitřní domov (24. díl): Jirí Karas **19:15** Poselství svatých: Ignác z Loyoly **19:25** Obec Moravany nad Váhom **19:35** Přejeme si... [P] **20:00** Vatican magazine (798. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] **20:30** Cena Celestýna Opitze [P] **22:05** V souvislostech (81. díl) **22:25** Mnišství – příběhy lidí a pouští: Samota a společenství **23:20** Chiapas: Nářek lidu **23:50** Budu pomáhat: vedlesebe.cz **0:05** Zpravodajský souhrn týdne [P].

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

z Nazareta, jak on všude procházel, prokázal dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.“

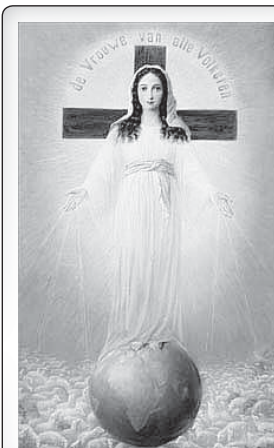
Evangelium - Mk 1,6-11

Jan nosil šat z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás. Živil se kobyčkami a medem divokých včel. Kázal: „Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych

se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánek. Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem Svatým.“

V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a dal se od Jana pokřtít v Jordáně. Hned jak vystupoval z vody, spatřil, že se nebe rozvěřelo a že se na něho snáší Duch jako holubice. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení!“

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou na **duchovní obnovu na téma „SJEDNOCENÍ S BOHEM V EUCHARISTII“**, která má přímou souvislost s vyhlášenou přípravou na eucharistické kongresy v roce 2015. Duchovní obnova se uskuteční **ve dnech 24.-25. ledna 2015**. Program začíná v sobotu v 9 hodin mší svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu (vede S. Siarda L. Trochtová). Zakončení je v neděli ve 13 hodin. Z důvodu omezené kapacity **je nutné se přihlásit do 19. ledna 2015** na e-mail info@premonstratky.cz nebo na tel. 733 755 836.

V sobotu 14. února 2015 se uskuteční v **Nitře na Slovensku MODLITEBNÍ DEN KE CTI PANNY MARIE, MATKY VŠECH NÁRODŮ** (zjevení Panny Marie v Amsterdamu). Celodenní duchovní program bude organizován společenstvím Rodiny Panny Marie a proběhne pod patronací nitranského biskupa Mons. Viliama Hudáka v městské sportovní hale. Z Valašského Meziříčí bude vypraven autobus. **Přihlášky:** Václav Chládek, tel. 731 621 222.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

10. – 17. LEDNA 2015

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 11. 1.	PO 12. 1.	ÚT 13. 1.	ST 14. 1.	ČT 15. 1.	PÁ 16. 1.	SO 17. 1.									
Antifona	261	288	826	928	841	945	857	961	873	978	889	995	1754	1975		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	261	288	827	928	842	945	857	962	873	978	889	996	1755	1975		
Antifony	262	289	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	262	289	831	933	847	950	861	966	877	983	893	1000	1756	1977		
Antifona k Zach. kantiku	263	290	831	933	847	950	861	966	877	983	894	1001	1780	2001		
Prosby	263	290	831	933	847	951	861	966	878	983	894	1001	1757	1977		
Závěrečná modlitba	263	291	832	934	1277	1416	862	967	878	984	894	1001	1278	1417		
Modlitba během dne:																
Hymnus	227	249	832	934	848	952	862	967	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	264	291	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	1035	1155	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	264	291	835	937	851	955	865	970	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	263	291	835	938	851	955	865	970	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:																
SO 10. 1.																
Hymnus	261	288	265	292	837	939	852	956	867	972	883	989	900	1007	915	1024
Antifony	260	286	265	293	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	230	252	238	261	838	940	853	957	868	973	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	260	287	266	293	840	943	856	960	871	976	887	994	903	1011	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	260	287	266	294	840	943	856	960	871	977	887	994	904	1012	688	777
Prosby	261	287	266	294	841	944	856	960	872	977	888	994	904	1012	918	1028
Záv. modlitba	263	291	263	291	841	944	1277	1416	872	977	888	995	904	1012	689	778
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Liturgická čtení

Neděle 11. 1. – svátek Křtu Páně

1. čt.: Iz 42,1-4.6-7
Ž 29(28),1a+2.3ac-4.3b+9b-10
Odp.: 11b (*Hospodin dá požehnání a pokoj svému lidu.*)
2. čt.: Sk 10,34-38
Ev.: Mk 1,6b-11

nebo:

1. čt.: Iz 55,1-11
Iz 12,2-3.4bcd.5-6
Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)
2. čt.: 1 Jan 5,1-9
Ev.: Mk 1,6b-11

Pondělí 12. 1. – ferie

1. čt.: Žid 1,1-6
Ž 97(96),1+2b.6+7c.9
Odp.: srov. 7c (*Klaňte se mu, všichni jeho andělé.*)
Ev.: Mk 1,14-20

Úterý 13. 1. – nez. památka sv. Hilaria

1. čt.: Žid 2,5-12
Ž 8,2a+5.6-8a.8b-9
Odp.: srov. 7 (*Ustanovil jsi svého Syna nad dílem svých rukou.*)
Ev.: Mk 1,21b-28

Středa 14. 1. – ferie

1. čt.: Žid 2,14-18
Ž 105(104),1-2.3-4.6-7.8-9
Odp.: 8a (*Hospodin pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Mk 1,29-39

Čtvrtek 15. 1. – ferie

1. čt.: Žid 3,7-14
Ž 95(94),6-7.8-9.10-11
Odp.: 8 (*Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: „Nezatvrzujte svá srdce!“*)
Ev.: Mk 1,40-45

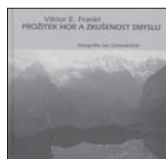
Pátek 16. 1. – ferie

1. čt.: Žid 4,1-5.11
Ž 78(77),3+4bc.6c-7.8
Odp.: srov. 7c (*Nezapomínejte na Boží skutky!*)
Ev.: Mk 2,1-12

Sobota 17. 1. – památka sv. Antonína

1. čt.: Žid 4,12-16
Ž 19(18),8.9.10.15
Odp.: Jan 6,64b (*Pane, tvá slova jsou duch a jsou život.*)
Ev.: Mk 2,13-17

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

PROŽITEK HOR A ZKUŠENOST SMYSLU
 Viktor E. Frankl • Z němčiny přeložila
 Šárka Sládečková • Fotografie Jan
 Zahradníček

Viktor Emanuel Frankl byl ve svém životě nadšeným horolezcem a alpinistou. Strach z lezení působil na známého neurologa a psychiatra jako koření života. V horách nechával svým myšlenkám volný průběh a v těchto meditacích dospíval ke všem svým zásadním životním rozhodnutím. Některé z jeho hlubokých myšlenek o horolezectví předkládá tato kniha.

Cesta - Iva Pospíšilová

Váz., 174x162 mm, křídový papír, 40 stran, 120 Kč

MOZART
 Paul Johnson • Z angličtiny přeložil Jan Sládek
 • Odpovědná redaktorka Zuzana Voráčová •
 Lektoroval Miloš Štědroň

Každý milovník hudby zná skladatele W. A. Mozarta. Autor v této knize velmi poutavě převypravuje Mozartův životní osud a přivádí čtenáře k tomu, aby se častěji zaposlouchal do jeho hudby.

Barrister & Principal

Váz., přebal, 142x202 mm, 184 stran, 249 Kč

PROČ SPOLU PŘED SVATBOU NEBYDLET

A NESPAT

Martin Kvapilík

V této naší době, kdy je pro lidi běžné spolu sexuální žít i krátce poté, co se do sebe zamilují, je tato kniha tak trochu

pisničkou z jiného světa... Bůh nám však nabízí pevný bod a zářivé barvy pro naše vztahy navzdory všem odstínům šedivých všedních dnů. A on to skutečně je jiný svět – pokud žijeme křesťanskou vírou poctivě, Boží království je mezi námi.

Cesta • Brož., A6, 78 stran, 68 Kč

ZÁZNAMOVÉ TABULKY

Tyto tabulky jsou určeny pro záznamy symptotermálního pozorování příznaků ženské plodnosti, jak je vysvětleno v učebnici Ligy pár páru *Stručná učebnice PPR - Symptotermální metoda a ekologické kojení*. Znalost přirozeného plánování rodíčovství (PPR) je užitečná pro docílení těhotenství, zvláště při snížené plodnosti páru. Je také efektivní pro předcházení těhotenství, a to i při nepravidelných cyklech, v situaci po porodu a v přechodu.

Liga pár páru • Čtvrté vydání
 Brož., 232x158 mm, 16 stran, 25 Kč

SEX, AIDS, VZTAHY

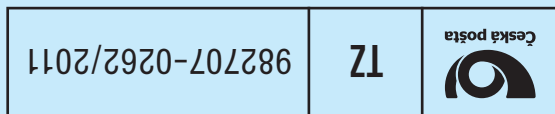
Stuart Angus • Z angličtiny přeložil Ing. Miroslav Kochan
 • Ilustrace Milfant

Autor seznamuje v této brožurce mládež s problematikou nemoci AIDS. Představuje všechna rizika vedoucí k onemocnění, vyvrací celospolečensky přijímané mýty o sexu, nastiňuje řešení v důležitých otázkách sexuální morálky, přičemž vychází z křesťanských základů.

Křesťanský život • 6. upravené vydání
 Brož., A5, 48 stran, 28 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
 Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz
 Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Dolní nám. 24 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: šéfredaktor Josef Vitek, redaktor Mgr. Daniel Dehner. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravy. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky týdeníku: e-mail: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrační značka MK CR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137741 83 83; podávání novinových zásilek povolené SP, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugaříe aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.